# DIREKTĪVAS

## KOMISIJAS DIREKTĪVA 2009/145/EK

**(2009. gada 26. novembris),**

**ar ko paredz dažas atkāpes attiecībā uz tādu dārzeņu savvaļas sugu un šķirņu atzīšanu, kas ir tradicionāli audzētas noteiktos apvidos un reģionos un ko apdraud ģenētiskā erozija, un tādu dārzeņu šķirņu atzīšanu, kam nav būtiskas vērtības attiecībā uz komerciālu augkopību, bet kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos un šo savvaļas sugu un šķirņu sēklu tirdzniecībai**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīvu 2002/55/EK par dārzeņu sēklu tirdzniecību [1] un jo īpaši tās 4. panta 4. punktu, 44. panta 2. punktu un 48. panta 1. punkta b) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Kā liecina dažāda veida attīstība starptautiskā un Kopienas mērogā, pēdējos gados ir palielinājusies bioloģiskās daudzveidības un augu ģenētisko resursu uzturēšanas jautājumu aktualitāte. Kā piemērs jāmin Padomes 1993. gada 25. oktobra Lēmums 93/626/EEK, kas attiecas uz Konvencijas par bioloģisko daudzveidību noslēgšanu [2], Padomes 2004. gada 24. februāra Lēmums 2004/869/EK par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēgts Starptautiskais Līgums par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un lauksaimniecībai [3], Padomes 2004. gada 24. aprīļa Regula (EK) Nr. 870/2004, ar ko izveido Kopienas programmu ģenētisko resursu saglabāšanai, raksturošanai, vākšanai un izmantošanai lauksaimniecībā un atceļ Regulu (EK) Nr. 1467/94 [4], un Padomes 2005. gada 20. septembra Regula (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) [5]. Saskaņā ar Direktīvu 2002/55/EK jāparedz īpaši nosacījumi, lai ņemtu vērā šos jautājumus attiecībā uz dārzeņu sēklu tirdzniecību.

(2) Lai nodrošinātu saglabāšanu *in situ* un augu ģenētisko resursu ilgtspējīgu uzmantošanu, savvaļas sugas un šķirnes, kas ir tradicionāli audzētas noteiktos apvidos un reģionos un ko apdraud ģenētiskā erozija (saglabāšanas šķirnes), jāaudzē un jāpārdod, pat ja tās neatbilst vispārīgajām prasībām par šķirņu atzīšanu un sēklu tirdzniecību. Papildus vispārējam mērķim aizsargāt augu ģenētiskos resursus, šīs šķirnes ir jo īpaši jāsaglabā, jo tās ir sevišķi labi pielāgojušās konkrētiem vietējiem apstākļiem.

(3) Lai nodrošinātu augu ģenētisko resursu ilgtspējīgu uzmantošanu, šķirnes, kam nav būtiskas vērtības attiecībā uz komerciālu augkopību, bet kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos (šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai konkrētos apstākļos), jāaudzē un jāpārdod, pat ja tās neatbilst vispārīgajām prasībām par šķirņu atzīšanu un sēklu tirdzniecību. Papildus vispārējam mērķim aizsargāt augu ģenētiskos resursus, šīs šķirnes ir jo īpaši jāsaglabā, jo tās ir piemērotas audzēšanai īpašos klimatiskos, augsnei raksturīgos un agrotehniskos apstākļos (piemēram, aprūpe ar rokām, atkārtota ražas novākšana).

(4) Lai uzturētu saglabāšanas šķirnes un šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai konkrētos apstākļos, jāparedz atkāpes attiecībā uz šo šķirņu atzīšanu, kā arī šo šķirņu sēklu ražošanu un tirdzniecību.

(5) Minētajām atkāpēm jāattiecas uz pamatprasībām saistībā ar šķirnes atzīšanu un procedūras prasībām, kas paredzētas Komisijas 2003. gada 6. oktobra Direktīvā 2003/91/EK, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Padomes Direktīvas 2002/55/EK 7. panta nolūkā attiecībā uz obligāti pārbaudāmajām pazīmēm un obligātajiem konkrētu dārzeņu sugu pārbaudes nosacījumiem [6].

[1] OV L 193, 20.7.2002., 33. lpp.
[2] OV L 309, 13.12.1993., 1. lpp.
[3] OV L 378, 23.12.2004., 1. lpp.
[4] OV L 162, 30.4.2004., 18. lpp.
[5] OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp.
[6] OV L 254, 8.10.2003., 11. lpp.

(6) Dalībvalstīm jo īpaši jāatļauj pieņemt noteikumus attiecībā uz atšķirīgumu, stabilitāti un viendabīgumu. Šie noteikumi attiecībā uz atšķirīgumu un stabilitāti jāpamato vismaz uz īpašībām, kas norādītas tehniskajā anketā, kura jāaizpilda pieteikuma iesniedzējam saistībā ar pieteikumu šķirnes atzīšanai, kā minēts Direktīvas 2003/91/EK I un II pielikumā. Ja viendabīgumu nosaka, izmantojot pazīmēm neatbilstošus eksemplārus (*off-types*), noteikumu pamatā jābūt definētiem standartiem.

(7) Jāparedz procedūras noteikumi, saskaņā ar kuriem saglabāšanas šķirni vai šķirni, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, var apstiprināt bez oficiālas pārbaudes. Turklāt attiecībā uz šo šķirņu nosaukumu jāparedz atsevišķas atkāpes no noteikumiem, kas paredzēti Direktīvā 2002/55/EK un Komisijas 2009. gada 22. jūlija Regulā (EK) Nr. 637/2009, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus attiecībā uz lauksaimniecības augu sugu un dārzeņu sugu šķirņu nosaukumu piemērotību [1].

(8) Attiecībā uz saglabāšanas šķirnēm jāparedz ierobežojumi saistībā ar sēklu ražošanu un tirdzniecību, jo īpaši attiecībā uz izcelsmes reģionu, lai nodrošinātu, ka sēklu tirdzniecība notiek saistībā ar saglabāšanu *in situ* un augu ģenētisko resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Tādēļ dalībvalstīm ir jābūt iespējai apstiprināt papildu reģionus, kuros ir atļauts pārdod sēklas tādos daudzumos, kas pārsniedz attiecīgās saglabāšanas šķirnes tās izcelsmes reģionā nepieciešamo daudzumu, ja šie papildu reģioni ir salīdzināmi no dabīgas un daļēji dabīgas dzīvotnes viedokļa. Lai nodrošinātu, ka tiek saglabāta saikne ar izcelsmes reģionu, minēto noteikumu nepiemēro, ja dalībvalsts ir apstiprinājusi papildu ražošanas reģionus.

(9) Jānosaka maksimālais pārdodamais daudzums katrai saglabāšanas šķirnei un katrai šķirnei, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos.

(10) Attiecībā uz saglabāšanas šķirnēm tirgū laistie sēklu daudzumi vienas šķirnes robežās nedrīkst pārsniegt daudzumu, kas vajadzīgs, lai iegūtu attiecīgās šķirnes dārzeņus ierobežotā platībā, kas noteikta atbilstoši attiecīgās sugas audzēšanas nozīmei. Lai nodrošinātu, ka šo daudzumu ievēro, dalībvalstīm jāpieprasa, lai ražotāji ziņotu par saglabāšanas šķirņu sēklu daudzumu, ko tās plāno ražot, un vajadzības gadījumā jānosaka ražotājiem daudzums.

(11) Daudzuma ierobežojumu šķirnēm, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, nosaka ar prasību pārdot sēklas nelielos iepakojumos, tādējādi mazos iepakojumos pārdoto sēklu salīdzinoši augstās izmaksas darbosies kā daudzuma ierobežojums.

(12) Attiecībā uz saglabāšanas šķirnēm un šķirnēm, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, jānodrošina sēklu izsekojamība, nosakot atbilstošas iepakojuma noslēgšanas un marķēšanas prasības.

(13) Lai nodrošinātu šīs direktīvas pareizu piemērošanu, saglabāšanas šķirņu un šķirņu, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu kultūrām jāatbilst īpašiem noteikumiem par sēklu sertificēšanu un pārbaudi. Jāveic sēklu oficiālas pēcpārbaudes. Visos ražošanas un tirdzniecības posmos jāveic oficiāla uzraudzība. To saglabāšanas šķirņu sēklu apjoms, ko laiž tirgū, piegādātājiem jāpaziņo dalībvalstīm un dalībvalstīm Komisijai.

(14) Pēc trim gadiem Komisijai jānovērtē, vai ir efektīvi šajā direktīvā paredzētie pasākumi, jo īpaši noteikumi par daudzuma ierobežojumiem saglabāšanas šķirņu un šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu tirdzniecībai.

(15) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības sēklu un pavairošanas materiāla pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

*I NODAĻA*

***Priekšmets un definīcijas***

*1. pants*

**Priekšmets**

1. Šajā direktīvā noteiktas atsevišķas atkāpes saistībā ar saglabāšanu *in situ* un ilgtspējīgu augu ģenētisko resursu izmantošanu ar audzēšanu un tirdzniecību attiecībā uz Direktīvā 2002/55/EK iekļautajām dārzeņu sugām:

a) lai atzītu iekļaušanai valstu katalogos dārzeņu sugu šķirnes, kā noteikts Direktīvā 2002/55/EK, savvaļas sugas un šķirnes, kas ir tradicionāli audzētas noteiktos apvidos un reģionos un ko apdraud ģenētiskā erozija, turpmāk – "saglabāšanas šķirnes"; un

b) lai atzītu iekļaušanai a) punktā minētajos katalogos šķirnes, kam nav būtiskas vērtības attiecībā uz komerciālu augkopību, bet kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, turpmāk – "šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos"; un

[1] OV L 191, 23.7.2009., 10. lpp.

c) lai tirdzniecībā laistu šādu saglabāšanas šķirņu un šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklas.

2. Ja šajā direktīvā nav paredzēts citādi, piemēro Direktīvu 2002/55/EK.

*2. pants*

**Definīcijas**

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "*saglabāšana in situ*" ir ģenētiskā materiāla uzturēšana dabiskajā vidē un kultivētu sugu gadījumā – lauksaimnieciski izmantotajā vidē, kurā tās izveidojušas atšķirīgās īpašības;

b) "ģenētiskā erozija" ir pakāpeniska ģenētiskās daudzveidības zaudēšana vienu un to pašu sugu populāciju vai šķirņu starpā un populācijās un šķirnēs vai sugu ģenētiskās bāzes samazināšanās cilvēku iejaukšanās vai vides pārmaiņu dēļ;

c) "savvaļas sugas" ir tādu augu sugu populāciju vai klonu kopums, kas ir dabiskā veidā pielāgotas vides apstākļiem reģionā.

*II NODAĻA*

***Saglabāšanas šķirnes***

I iedaļa

**Saglabāšanas šķirņu atzīšana**

*3. pants*

**Saglabāšanas šķirnes**

1. Dalībvalstis var atzīt saglabāšanas šķirnes, ņemot vērā 4. un 5. pantā paredzētos noteikumus.

2. Saglabāšanas šķirnes atzīst šādi.

a) Dalībvalstis var atzīt šķirni kā tādu šķirni, kuras sēklas var sertificēt kā "saglabāšanas šķirnes sertificētas sēklas" vai pārbaudīt kā "saglabāšanas šķirnes standarta sēklas". Šādu šķirni iekļauj kopējā dārzeņu sugu šķirņu katalogā kā "saglabāšanas šķirni, kuras sēklas jāsertificē saskaņā ar Komisijas Direktīvas 2009/145/EK 10. pantu vai jāpārbauda saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu".

b) Dalībvalstis var atzīt šķirni kā tādu šķirni, kuras sēklas var pārbaudīt tikai kā "saglabāšanas šķirnes standarta sēklas". Šādu šķirni iekļauj kopējā dārzeņu sugu šķirņu katalogā kā "saglabāšanas šķirni, kuras sēklas jāpārbauda saskaņā ar Komisijas Direktīvas 2009/145/EK 11. pantu".

*4. pants*

**Pamatprasības**

1. Lai 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto savvaļas sugu vai šķirni atzītu par saglabāšanas šķirni, tai jābūt nozīmīgai no augu ģenētisko resursu uzturēšanas viedokļa.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/91/EK 1. panta 2. punkta, dalībvalstis var pieņemt noteikumus attiecībā uz saglabāšanas šķirņu atšķirīgumu, stabilitāti un viendabīgumu.

Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, lai attiecībā uz atšķirīgumu un stabilitāti tiktu piemērotas vismaz tās īpašības, kas minētas šādos dokumentos:

a) tehniskās anketas, kas saistītas ar Kopienas augu šķirņu biroja (*CPVO*) vadlīnijām par Direktīvas 2003/91/EK I pielikumā norādītajām sugām, un kuras attiecas uz minētajām sugām; vai

b) tehniskās anketas, kas saistītas ar Starptautiskās jaunu augu šķirņu aizsardzības savienības (*UPOV*) vadlīnijām par Direktīvas 2003/91/EK II pielikumā norādītajām sugām, un kuras attiecas uz minētajām sugām.

Lai novērtētu viendabīgumu, piemēro Direktīvu 2003/91/EK.

Tomēr, ja viendabīguma pakāpi nosaka, izmantojot pazīmēm neatbilstošus eksemplārus (*off-types*), tiek piemērots populācijas standarts 10 % un atzīšanas varbūtība vismaz 90 %.

*5. pants*

**Procedūras prasības**

Atkāpjoties no Direktīvas 2002/55/EK 7. panta 1. punkta pirmā teikuma, oficiāla pārbaude nav vajadzīga, ja pietiek ar šādu informāciju, lai pieņemtu lēmumu par saglabāšanas šķirņu atzīšanu:

a) saglabāšanas šķirnes apraksts un tās nosaukums;

b) neoficiālu testu rezultāti;

c) audzēšanas, pavairošanas un izmantošanas periodā iegūtā praktiskā pieredze un zināšanas, kuras pieteikuma iesniedzējs paziņojis attiecīgajai dalībvalstij,

d) cita informācija, kas iegūta jo īpaši augu ģenētisko resursu iestādēs vai organizācijās, ko šim mērķim atzinušas dalībvalstis.

*6. pants*

**Atzīšanas izslēgšana**

Saglabāšanas šķirne netiek atzīta par šķirni, ko drīkst iekļaut valsts šķirņu katalogā, ja

a) tā jau ir iekļauta kopējā dārzeņu šķirņu katalogā kā šķirne, kas nav "saglabāšanas šķirne", vai tā ir svītrota no kopējā kataloga pēdējo divu gadu laikā, vai arī saskaņā ar Direktīvas 2002/55/EK 15. panta 2. punktu piešķirtais periods ir beidzies mazāk nekā pirms diviem gadiem; vai

b) uz to attiecas Kopienas augu šķirņu aizsardzība, kā paredzēts Padomes Regulā (EK) Nr. 2100/94 ([1]), vai valsts augu šķirņu aizsardzība vai ir iesniegts attiecīgs pieteikums.

*7. pants*

**Nosaukums**

1. Attiecībā uz to saglabāšanas šķirņu nosaukumiem, kas bija zināmas līdz 2000. gada 25. maijam, dalībvalstis var atļaut atkāpes no Regulas (EK) Nr. 637/2009, izņemot gadījumus, kad ar šādām atkāpēm tiktu pārkāptas trešās personas primārās tiesības, kas ir aizsargātas saskaņā ar minētās regulas 2. pantu.

2. Neskarot Direktīvas 2002/55/EK 9. panta 2. punktu, dalībvalstis var atzīt vairāk par vienu nosaukumu vienai šķirnei, ja attiecīgie nosaukumi ir tradicionāli pazīstami.

*8. pants*

**Izcelsmes reģions**

1. Ja dalībvalsts atzīst saglabāšanas šķirni, tai jānosaka apvidus vai apvidi, reģions vai reģioni, kuros šī šķirne tradicionāli tiek audzēta un kuros tā ir dabiskā veidā pielāgota (turpmāk "izcelsmes reģions"). Dalībvalsts ņem vērā informāciju, kas iegūta augu ģenētisko resursu iestādēs vai organizācijās, ko šim mērķim atzinušas dalībvalstis.

Ja izcelsmes reģions ir vairāk nekā vienā dalībvalstī, to nosaka visas attiecīgās dalībvalstis, savstarpēji vienojoties.

2. Dalībvalsts vai dalībvalstis, kas veic izcelsmes reģiona noteikšanu, informē Komisiju par noteikto reģionu.

*9. pants*

**Saglabāšana**

Dalībvalstis nodrošina, ka saglabāšanas šķirne tiek uzturēta tās izcelsmes reģionā.

II iedaļa

**sēklu ražošana un saglabāšanas šķirņu tirdzniecība**

*10. pants*

**Sertificēšana**

Atkāpjoties no Direktīvas 2002/55/EK 20. panta, dalībvalstis var noteikt, ka saglabāšanas šķirnes sēklas var sertificēt kā saglabāšanas šķirnes sertificētas sēklas, ja tās atbilst šādām prasībām:

a) sēklas iegūst no sēklām, kas ražotas saskaņā ar noteiktu praksi šķirnes saglabāšanā;

b) sēklas atbilst Direktīvas 2002/55/EK 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā paredzētajām sertificēšanas prasībām par "sertificētu sēklu" sertificēšanu, izņemot prasības attiecībā uz minimālo šķirnes tīrību un oficiālu pārbaudi vai pārbaudi oficiālā uzraudzībā;

c) sēklām piemīt pietiekama šķirnes tīrība.

*11. pants*

**Pārbaude**

Atkāpjoties no Direktīvas 2002/55/EK 20. panta, dalībvalstis var noteikt, ka saglabāšanas šķirnes sēklas var pārbaudīt kā saglabāšanas šķirnes standarta sēklas, ja tās atbilst šādām prasībām:

a) sēklas atbilst Direktīvā 2002/55/EK noteiktajām prasībām par "standarta sēklu" tirdzniecību, izņemot prasībām par minimālo šķirnes tīrību;

b) sēklām piemīt pietiekama šķirnes tīrība.

*12. pants*

**Sēklu pārbaude**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti testi, lai pārbaudītu saglabāšanas šķirnes sēklu atbilstību 10. un 11. pantā noteiktajām prasībām.

2. 1. punktā minētos testus veic saskaņā ar pašlaik pazīstamām starptautiskām metodēm vai, ja tādu nav, saskaņā ar citām piemērotām metodēm.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai šā panta 1. punktā minētajām pārbaudēm paraugi tiktu ņemti no viendabīgām partijām. Tās nodrošina, ka tiek piemērotas prasības par partijas svaru un parauga svaru saskaņā ar Direktīvas 2002/55/EK 25. panta 2. punktu.

*13. pants*

**Sēklu ražošanas reģions**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saglabāšanas šķirnes sēklas var ražot tikai izcelsmes reģionā.

Ja specifiskas vides problēmas dēļ minētajā reģionā sēklas ražot nevar, dalībvalstis var apstiprināt sēklu ražošanas papildu reģionus, ņemot vērā to augu ģenētisko resursu iestāžu vai organizāciju informāciju, ko šim mērķim atzinušas dalībvalstis. Tomēr minētajos papildu reģionos ražotās sēklas var izmantot tikai izcelsmes reģionā.

([1]) OV L 227, 1.9.1994., 1. lpp.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai un citām dalībvalstīm papildu reģionus, kurus tās plāno apstiprināt sēklu ražošanai saskaņā ar 1. punktu.

Komisija un citas dalībvalstis 20 dienu laikā pēc minēto paziņojumu saņemšanas pieprasa jautājumu iesniegt Pastāvīgajā lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības sēklu un pavairošanas materiāla komitejā. Lēmumu pieņem saskaņā ar Direktīvas 2002/55/EK 48. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lai vajadzības gadījumā noteiktu ierobežojumus vai nosacījumus šo reģionu apstiprināšanai.

Ja ne Komisija, ne citas dalībvalstis neiesniedz pieprasījumu saskaņā ar otro daļu, attiecīgā dalībvalsts var apstiprināt tos sēklu ražošanas papildu reģionus, par kuriem tā paziņojusi.

*14. pants*

**Tirdzniecības nosacījumi**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saglabāšanas šķirnes sēklas tirgo vienīgi, ievērojot šādus nosacījumus:

a) tās ražotas to izcelsmes reģionā vai 13. pantā minētā reģionā;

b) tās tirgo tikai to izcelsmes reģionā.

2. Atkāpjoties no 1. punkta b) apakšpunkta noteikumiem, dalībvalstis var savā teritorijā apstiprināt papildu reģionus, kuros atļauta saglabāšanas šķirnes sēklu tirdzniecība, ja šie reģioni un izcelsmes reģions attiecībā uz minēto šķirni ir salīdzināmi no dabīgas un daļēji dabīgas dzīvotnes viedokļa.

Ja dalībvalstis apstiprina šādus papildu reģionus, tās nodrošina, ka šķirnes saglabāšanai attiecīgajā izcelsmes reģionā ir pieejams vismaz tāds sēklu daudzums, kas nepieciešams, lai saražotu vismaz 15. pantā noteikto sēklu daudzumu.

Dalībvalsts informē Komisiju un citas dalībvalstis par šādu papildu reģionu apstiprināšanu.

3. Ja dalībvalstis saskaņā ar 13. pantu apstiprina sēklu ražošanas papildu reģionus, tās neizmanto šā panta 2. punktā paredzēto atkāpi.

*15. pants*

**Daudzuma ierobežojumi**

Katra dalībvalsts nodrošina, lai katras saglabāšanas šķirnes tirgoto sēklu daudzums gadā nepārsniegtu daudzumu, kas vajadzīgs dārzeņu ražošanai platībā hektāros, kas attiecīgajai sugai noteikta I pielikumā.

*16. pants*

**Daudzuma ierobežojumu piemērošana**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms katra ražošanas perioda ražotāji paziņo tām sēklu ražošanas platības lielumu un vietu.

2. Ja, pamatojoties uz 1. punktā minētajiem paziņojumiem, iespējams, ka saskaņā ar 15. pantu dalībvalstu noteiktie daudzumi tiks pārsniegti, dalībvalstis paziņo katram attiecīgajam ražotājam daudzumu, ko tas var tirgot attiecīgajā ražošanas periodā.

*17. pants*

**Iepakojumu noslēgšana**

1. Dalībvalsts nodrošina, lai saglabāšanas šķirnes sēklas tiktu tirgotas tikai slēgtos iepakojumos ar noslēgšanas ierīci.

2. Sēklu iepakojumus un konteinerus piegādātājs noslēdz tā, lai tos nevarētu atvērt, nesabojājot noslēgšanas sistēmu vai neskarot piegādātāja etiķeti vai iepakojumu.

3. Lai nodrošinātu iepakojuma noslēgšanu saskaņā ar 2. punktu, noslēgšanas sistēmā ietilpst vismaz etiķete vai arī plombas uzlikšana.

*18. pants*

**Marķējums**

Dalībvalstis nodrošina, lai uz saglabāšanas šķirnes sēklu iepakojumiem vai konteineriem būtu piegādātāja etiķete vai drukāta vai ar zīmogu uzspiesta atzīme, tostarp šāda informācija:

a) vārdi "EK noteikumi un standarti";

b) personas, kas atbild par etiķešu piestiprināšanu, vārds un adrese vai pazīšanas zīme;

c) iepakošanas gads, izteikts kā "iepakots …" (gads), vai pēdējā parauga ņemšanas gads, lai veiktu pēdējo dīgtspējas pārbaudi "paraugs ņemts …" (gads);

d) suga;

e) saglabāšanas šķirnes nosaukums;

f) vārdi "saglabāšanas šķirnes sertificētas sēklas" vai "saglabāšanas šķirnes standarta sēklas";

g) izcelsmes reģions;

h) ja reģions, kurā tiek ražotas sēklas, nav sēklu izcelsmes reģions, norāde par sēklu ražošanas reģionu;

i) sēklu partijas numurs, ko piešķīrusi persona, kas ir atbildīga par etiķešu uzlikšanu;

j) deklarētais neto vai bruto svars vai deklarētais sēklu skaits;

k) ja norāda svaru un izmanto granulētos pesticīdus, granulēšanas vielas vai citas cietas piedevas – ķīmiskās apstrādes vai piedevas veids un arī aptuvena čemuru vai tīro sēklu svara un kopējā svara attiecība.

*19. pants*

**Oficiālā pēcpārbaude**

Dalībvalstis nodrošina, lai saskaņā ar šo direktīvu tirgotajām saglabāšanas šķirnes sēklām tiktu veikta oficiāla pēcpārbaude pēc nejaušas izvēles pārbaudes principa nolūkā pārbaudīt šķirnes īstumu un tīrību.

Pirmajā daļā minēto oficiālo pēcpārbaudi veic saskaņā ar pašlaik pazīstamām starptautiskām metodēm vai, ja tādu nav, saskaņā ar citām piemērotām metodēm.

*20. pants*

**Uzraudzība**

Ar oficiālas uzraudzības palīdzību ražošanas un tirdzniecības laikā dalībvalstis nodrošina, lai sēklas atbilstu šīs nodaļas prasībām, īpašu uzmanību pievēršot šķirnei, sēklu atrašanās vietai un daudzumam.

*III NODAĻA*

***Šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos***

I iedaļa

**Šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, atzīšana**

*21. pants*

**Šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos**

1. Dalībvalstis var atzīt šķirnes, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, ņemot vērā 22. un 23. pantā paredzētos noteikumus.

2. Dalībvalstis var atzīt šķirni, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, kā tādu šķirni, kuras sēklas var pārbaudīt tikai kā "šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, standarta sēklas". Šādu šķirni iekļauj kopējā dārzeņu sugu šķirņu katalogā kā "šķirni, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, un kuras sēklas jāpārbauda saskaņā ar Komisijas Direktīvas 2009/145/EK 26. pantu".

*22. pants*

**Pamatprasības**

1. Lai šķirni atzītu kā šķirni, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, kā minēts 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā, šķirnei jābūt bez būtiskas vērtības komerciālai augkopībai, bet izveidotai audzēšanai noteiktos apstākļos.

Šķirni uzskata par izveidotu audzēšanai noteiktos apstākļos, ja tā ir piemērota audzēšanai īpašos agrotehniskos, klimatiskos vai augsnei raksturīgos apstākļos.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/91/EK 1. panta 2. punkta, dalībvalstis var pieņemt noteikumus attiecībā uz šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, atšķirīgumu, stabilitāti un viendabīgumu.

Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz atšķirīgumu un stabilitāti tiek piemērotas vismaz tās pazīmes, kas minētas šādos dokumentos:

a) tehniskās anketas, kas saistītas ar Kopienas augu šķirņu biroja (*CPVO*) vadlīnijām par Direktīvas 2003/91/EK I pielikumā norādītajām sugām, un kuras attiecas uz minētajām sugām; vai

b) tehniskās anketas, kas saistītas ar Starptautiskās jaunu augu šķirņu aizsardzības savienības (*UPOV*) vadlīnijām par Direktīvas 2003/91/EK II pielikumā norādītajām sugām, un kuras attiecas uz minētajām sugām.

Lai novērtētu viendabīgumu, piemēro Direktīvu 2003/91/EK.

Tomēr, ja viendabīguma pakāpi nosaka, izmantojot pazīmēm neatbilstošus eksemplārus (*off-types*), tiek piemērots populācijas standarts 10 % un atzīšanas varbūtība vismaz 90 %.

*23. pants*

**Procedūras prasības**

Atkāpjoties no Direktīvas 2002/55/EK 7. panta 1. punkta pirmā teikuma, oficiāla pārbaude nav vajadzīga, ja pietiek ar šādu informāciju, lai pieņemtu lēmumu par šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, atzīšanu:

a) šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, apraksts un nosaukums;

b) neoficiālu testu rezultāti;

c) audzēšanas, pavairošanas un izmantošanas periodā iegūtā praktiskā pieredze un zināšanas, kuras pieteikuma iesniedzējs paziņojis attiecīgajai dalībvalstij;

d) cita informācija, kas iegūta jo īpaši augu ģenētisko resursu iestādēs vai organizācijās, ko šim nolūkam atzinušas dalībvalstis.

*24. pants*

**Atzīšanas izslēgšana**

Šķirne, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, netiek atzīta par šķirni, ko drīkst iekļaut valsts šķirņu katalogā, ja:

a) tā jau ir iekļauta kopējā dārzeņu šķirņu katalogā kā šķirne, kas nav "šķirne, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos", vai tā ir svītrota no kopējā dārzeņu šķirņu kataloga pēdējo divu gadu laikā, vai arī saskaņā ar Direktīvas 2002/55/EK 15. panta 2. punktu piešķirtais periods ir beidzies mazāk nekā pirms diviem gadiem; vai

b) uz to attiecas Kopienas augu šķirņu aizsardzība, kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 2100/94, vai valsts augu šķirņu aizsardzība, vai ir iesniegts attiecīgs pieteikums.

*25. pants*

**Nosaukums**

1. Attiecībā uz nosaukumiem tām šķirnēm, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos un kas bija zināmas līdz 2000. gada 25. maijam, dalībvalstis var atļaut atkāpes no Regulas (EK) Nr. 637/2009, izņemot gadījumus, kad ar šādām atkāpēm tiktu pārkāptas trešās personas primārās tiesības, kas ir aizsargātas saskaņā ar minētās regulas 2. pantu.

2. Neskarot Direktīvas 2002/55/EK 9. panta 2. punktu, dalībvalstis var atzīt vairāk par vienu nosaukumu vienai šķirnei, ja attiecīgie nosaukumi ir tradicionāli pazīstami.

II iedaļa

**Šķirņu, kas ir izveidotas audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu tirdzniecība**

*26. pants*

**Pārbaude**

Atkāpjoties no Direktīvas 2002/55/EK 20. panta, dalībvalstis var noteikt, ka šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklas var pārbaudīt kā šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, standarta sēklas, ja tās atbilst šādām prasībām:

a) sēklas atbilst Direktīvā 2002/55/EK noteiktajām prasībām par "standarta sēklu" tirdzniecību, izņemot prasībām par minimālo šķirnes tīrību;

b) sēklām piemīt pietiekama šķirnes tīrība.

*27. pants*

**Sēklu pārbaude**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti testi, lai pārbaudītu šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu atbilstību 26. pantā noteiktajām prasībām.

2. 1. punktā minētos testus veic saskaņā ar pašlaik pazīstamām starptautiskām metodēm vai, ja tādu nav, saskaņā ar citām piemērotām metodēm.

*28. pants*

**Daudzuma ierobežojumi**

Dalībvalstis nodrošina, ka šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklas tiek tirgotas nelielos iepakojumos, nepārsniedzot katrai sugai II pielikumā noteikto maksimālo neto svaru.

*29. pants*

**Iepakojumu noslēgšana**

1. Dalībvalsts nodrošina, lai šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklas tiktu tirgotas tikai slēgtos iepakojumos ar noslēgšanas ierīci.

2. Sēklu iepakojumus un konteinerus piegādātājs noslēdz tā, lai tos nevarētu atvērt, nesabojājot noslēgšanas sistēmu vai neskarot piegādātāja etiķeti vai iepakojumu.

3. Lai nodrošinātu iepakojuma noslēgšanu saskaņā ar 2. punktu, noslēgšanas sistēmā ietilpst vismaz etiķete vai arī plombas uzlikšana.

*30. pants*

**Marķējums**

Dalībvalstis nodrošina, lai uz šķirņu, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu iepakojumiem būtu piegādātāja etiķete vai drukāta vai ar zīmogu uzspiesta atzīme, tostarp šāda informācija:

a) vārdi "EK noteikumi un standarti";

b) personas, kas atbild par etiķešu piestiprināšanu, vārds un adrese vai pazīšanas zīme;

c) iepakošanas gads, izteikts kā "iepakots …" (gads), vai pēdējā parauga ņemšanas gads, lai veiktu pēdējo dīgtspējas pārbaudi "paraugs ņemts …" (gads);

d) suga;

e) šķirnes nosaukums;

f) vārdi "šķirne, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos";

g) sēklu partijas numurs, ko piešķīrusi persona, kas ir atbildīga par etiķešu uzlikšanu;

h) deklarētais neto vai bruto svars vai deklarētais sēklu skaits;

i) ja norāda svaru un izmanto granulētos pesticīdus, granulēšanas vielas vai citas cietas piedevas – ķīmiskās apstrādes vai piedevas veids un arī aptuvena čemuru vai tīro sēklu svara un kopējā svara attiecība.

*31. pants*

**Oficiālā pēcpārbaude**

Dalībvalstis nodrošina, lai šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklām tiktu veikta oficiāla pēcpārbaude pēc nejaušas izvēles pārbaudes principa nolūkā pārbaudīt šķirnes īstumu un tīrību.

Pirmajā daļā minēto oficiālo pēcpārbaudi veic saskaņā ar pašlaik pazīstamām starptautiskām metodēm vai, ja tādu nav, saskaņā ar citām piemērotām metodēm.

*32. pants*

**Uzraudzība**

Ar oficiālas uzraudzības palīdzību ražošanas un tirdzniecības laikā dalībvalstis nodrošina, lai sēklas atbilstu šīs nodaļas prasībām, īpašu uzmanību pievēršot šķirnei un daudzumam.

*IV NODAĻA*

***Vispārīgie un nobeiguma noteikumi***

*33. pants*

**Ziņošana**

Dalībvalstis nodrošina, lai piegādātāji, kas darbojas to teritorijā, sniegtu ziņojumus par katru ražošanas periodu attiecībā uz katras saglabāšanas šķirnes un katras šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu daudzumu, kas ir laists tirgū.

Pēc pieprasījuma dalībvalstis Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo par katras saglabāšanas šķirnes un katras šķirnes, kas ir izveidota audzēšanai noteiktos apstākļos, sēklu daudzumu, kas laists tirgū to teritorijā.

*34. pants*

**Atzītu augu ģenētisko resursu organizāciju paziņošana**

Dalībvalstis dara Komisijai zināmas 5. panta d) punktā, 8. panta 1) punktā, 13. panta 1. punktā un 23. panta d) punktā minētās atzītās organizācijas.

*35. pants*

**Novērtēšana**

Komisija līdz 2013.gada 31. decembrim novērtē šīs direktīvas īstenošanu.

*36. pants*

**Transponēšana**

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*37. pants*

**Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

*38. pants*

**Adresāti**

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2009. gada 26. novembrī

*Komisijas vārdā –*
*Komisijas locekle*
Androulla VASSILIOU

*I PIELIKUMS*

**Daudzuma ierobežojumi saglabāšanas šķirnes sēklu tirdzniecībai, kā minēts 15. pantā**

| Botāniskais nosaukums | Maksimālā platība hektāros katrai dalībvalstij dārzeņu ražošanai katrai saglabāšanas šķirnei |
|---|---|
| *Allium cepa* L. – *Cepa* grupa<br>*Brassica oleracea* L.<br>*Brassica rapa* L.<br>*Capsicum annuum* L.<br>*Cichorium intybus* L.<br>*Cucumis melo* L.<br>*Cucurbita maxima* Duchesne<br>*Cynara cardunculus* L.<br>*Daucus carota* L.<br>*Lactuca sativa* L.<br>*Lycopersicon esculentum* Mill.<br>*Phaseolus vulgaris* L.<br>*Pisum sativum* L. (partim)<br>*Vicia faba* L. (partim) | 40 |
| *Allium cepa* L. – *Aggregatum* grupa –<br>*Allium porrum* L.<br>*Allium sativum* L.<br>*Beta vulgaris* L.<br>*Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. et Nakai<br>*Cucumis sativus* L.<br>*Cucurbita pepo* L.<br>*Foeniculum vulgare* Mill.<br>*Solanum melongena* L.<br>*Spinacia oleracea* L. | 20 |
| *Allium fistulosum* L.<br>*Allium schoenoprasum* L.<br>*Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm.<br>*Apium graveolens* L.<br>*Asparagus officinalis* L.<br>*Cichorium endivia* L.<br>*Petroselinum crispum* (Mill.) Nyman ex A. W. Hill<br>*Phaseolus coccineus* L.<br>*Raphanus sativus* L.<br>*Rheum rhabarbarum* L.<br>*Scorzonera hispanica* L.<br>*Valerianella locusta* (L.) Laterr.<br>*Zea mays* L. (partim) | 10 |

*II PIELIKUMS*

**Maksimālais neto svars iepakojumā, kā minēts 28. pantā**

| Botāniskais nosaukums | Maksimālais neto svars iepakojumā, izteikts gramos |
|---|---|
| *Phaseolus coccineus* L.<br>*Phaseolus vulgaris* L.<br>*Pisum sativum* L. (partim)<br>*Vicia faba* L. (partim)<br>*Spinacia oleracea* L.<br>*Zea mays* L. (partim) | 250 |
| *Allium cepa* L. [*Cepa* grupa, *Aggregatum* grupa]<br>*Allium fistulosum* L.<br>*Allium porrum* L.<br>*Allium sativum* L.<br>*Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm.<br>*Beta vulgaris* L.<br>*Brassica rapa* L.<br>*Cucumis sativus* L.<br>*Cucurbita maxima* Duchesne<br>*Cucurbita pepo* L.<br>*Daucus carota* L.<br>*Lactuca sativa* L.<br>*Petroselinum crispum* (Mill.) Nyman ex A. W. Hill<br>*Raphanus sativus* L.<br>*Scorzonera hispanica* L.<br>*Valerianella locusta* (L.) Laterr. | 25 |
| *Allium schoenoprasum* L.<br>*Apium graveolens* L.<br>*Asparagus officinalis* L.<br>*Brassica oleracea* L. [visi]<br>*Capsicum annuum* L.<br>*Cichorium endivia* L.<br>*Cichorium intybus* L.<br>*Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. et Nakai<br>*Cucumis melo* L.<br>*Cynara cardunculus* L.<br>*Lycopersicon esculentum* Mill.<br>*Foeniculum vulgare* Mill.<br>*Rheum rhabarbarum* L.<br>*Solanum melongena* L. | 5 |